

**Силабус з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти»
Кафедра фізичної реабілітації, ерготерапії та домедичної допомоги**

Загальна інформація про навчальну дисципліну:

назва «Охорона праці в галузі освіти»,

форма навчання денна/заочна,

семестр 9,

кредитів (3 / 90 год.),

Лекційних – 16 год

Практичні – 14 год., самостійна – 60 год.

П.І.П. викладача, який веде лекції: Романів Л.В.

П.І.П. викладача, який веде практичні заняття: Романів Л.В.

Короткий опис навчальної дисципліни:

Мета: Мета полягає у формуванні у майбутніх фахівців (спеціалістів та магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання (в галузі освіти) через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. Зміст основних нормативно-правових документів з питань ОП у галузі освіти.
2. Причини, методи профілактики, порядок розслідування та методи аналізу травматизму та нещасних випадків в системі освіти України.
3. Організацію роботи з питань охорони праці в навчально-виховних закладах.
4. Вимоги до організації навчально-виховного процесу у закладах освіти..
5. Зміст та обсяг надання першої медичної допомоги потерпілим.

вміти:

1. На основі документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу з питань охорони праці організувати дотримання вимог безпеки праці учасниками трудового процесу.
2. У складі комісії з розслідування нещасного випадку, користуючись чинними положеннями складати акт про нещасний випадок.
3. На підставі технологічної документації, використовуючи чинні положення оцінити умови праці учасника трудового процесу із заповненням відповідної документації.
4. Використовуючи типові правила та загальноприйняті засоби, що є в наявності, проводити діагностику потерпілого та надавати домедичну допомогу та попередити можливі ускладнення, що становлять небезпеку для життя.

Перелік мінімуму знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої практичної діяльності, що повинні отримати студенти в результаті вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі освіти»: аналіз нормативно-правових документів, організацію роботи з питань охорони праці в навчально-виховних закладах, вміння надавати домедичну допомогу потерпілим.

Структура початкової дисципліни (теми занять)

Тиждень	Назва теми	к-ть год.	Теми СРС
1	Лекція 1: Міжнародні норми і законодавство України з питань охорони праці в галузі освіти.	2	Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці
2	Лекція 2: Система управління охороною праці (СУОП) в навчально-виховних закладах.	2	Організація охорони праці в навчально-виховних закладах.
3	Практичне заняття: Система управління охороною праці (СУОП) в навчально-виховних закладах.	2	Коллективний договір та його роль у системі нормативного регулювання відносин між власником і працівником.
4	Лекція 3: Державний нагляд і громадський контроль за станом ОП в галузі освіти.	2	Проведення державного нагляду і громадського контролю за станом охорони праці в галузі освіти
5	Лекція 4: Соціальне страхування від нещасних випадків та професійної захворюваності в галузі освіти	2	Поняття про страховий ризик і страховий випадок
5	Практичне заняття: Соціальне страхування від нещасних випадків та професійної захворюваності в галузі освіти. Модульна робота	2	Принципи і види страхування. Обов'язки і права застрахованої особи
6	Лекція 5: Спеціальні розділи охорони праці в галузі освіти	2	Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі освіти. Загальні вимоги до основних приміщень закладів освіти.
7	Практичне заняття: Спеціальні розділи охорони праці в галузі освіти	2	Організація навчально-виховного процесу у закладах освіти.
8	Лекція 6: Травматизм та професійні захворювання в галузі освіти. Розслідування нещасних випадків.	2	Дослідження та профілактика травматизму
9	Практичне заняття: Травматизм та професійні захворювання в галузі освіти. Розслідування нещасних випадків.	2	Методика розслідування та обліку нещасних випадків в системі освіти
10	Лекція 7: Основні заходи пожежної профілактики в галузі освіти України	2	Навчання з питань пожежної безпеки

11	Практичне заняття: Основні заходи пожежної профілактики в галузі освіти України	2	Первинні засоби пожежогасіння.
12	Практичне заняття: Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях.	2	Методика організації наукових досліджень та основні наукові проблеми в галузі освіти
13	Лекція 8: Організація надання допомоги при нещасних випадках в галузі освіти	2	Загальні принципи надання домедичної допомоги при нещасній випадках в закладах освіти
14	Практичне заняття: Організація надання допомоги при нещасних випадках в галузі освіти	2	Порядок надання домедичної допомоги при критичних станах.
15	Практичне заняття: Модульна робота. Тести по лекційному матеріалу	2	

Рекомендована література:

Основна

1. Д.В.Зеркалов Охорона праці в галузі : навчальний посібник. – Київ, 2011. – 551 с.
2. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 2-е вид./ За ред. М.П. Гандзюка. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.
3. Геврик Є.О. Охорона праці. – К.: Ельга; Ніка-Центр, 2003. – 280 с.
4. Гогіташвілі Г.Г., Лапін В.М. Основи охорони праці: Навч.посібник. – Львів «Новий світ-2000», 2006. – 232 с.
5. Жидацький В.Ц. Основи охорони праці. – Львів: Афіша, 2002. – 320 с.
6. Протоєрейський О. С, Запорожець О. І. Охорона праці в галузі: Навч. посіб. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 268 с.
7. Міжнародне законодавство про охорону праці. У 3-х томах. — К.: Основа, 1997.
8. Науково-практичний коментар до Закону України „Про охорону праці”. — К.: Основа, 1997.—328с.
9. Охорона праці: Навч. посіб.: Я.І. Бедрій, В.С. Джигирей, А.І. Кидасюк, П.І. Огринський, С.І. Дембіцький, В.М. Єнкало, М.І. Шевченко. – Львів: ПТВФ "Афіша", 1999. – 258 с.
10. Охорона праці: Навч. посібник для ВНЗ / Бедрій Я. І., Геврик Е. О. – Львів, 2001. – 271 с.
11. Ткачук К. Н., Халімовський М. О., Зацарний В. В. та ін. Основи охорони праці: Підручн. для ВНЗ. – К.: Основа, 2003. – 472 с.

Додаткова

1. Трахтенберг І.М., Коршун М.М., Чабанова О.В. Гігієна праці та виробнича санітарія. – К.: Основа, 1997. – 464 с.
2. КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ
3. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року.

4. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про охорону праці"» від 21 листопада 2002 року.
5. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року.
6. Основи законодавства України про охорону здоров'я. Закон України від 19 листопада 1992 року.
6. Закон України „Про пожежну безпеку” від 17 грудня 1993 року.
7. Закон України „Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку” від 8 лютого 1995 року.
8. Закон України „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” від 24 лютого 1994 року.
9. Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" від 23 вересня 1999 року.
10. Положення про Державний комітет України з нагляду за охороною праці. Затверджено Указом Президента України від 16 січня 2003 року № 29/2003
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 1993 р. № 733 “Про створення Національної Ради з питань безпечної життєдіяльності населення”.
12. Положення про Національну Раду з питань безпечної життєдіяльності населення. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 1993 р. № 733.
13. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559.
14. Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1232.
15. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 р. № 270.
16. ДНАОП 0.00-8.01-93 Перелік посад посадових осіб, які зобов'язані проходити попередню і періодичну перевірку знань з охорони праці.
17. ДНАОП 0.00-8.02-93 Перелік робіт з підвищеною небезпекою.
18. ДНАОП 0.00-8.03-93 Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві.
19. ДНАОП 0.00-4.09-93 Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства.
20. ДНАОП 0.03-8.06-94 Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі.
21. ДНАОП 0.00-4.08-94 Про порядок опрацювання, прийняття, перегляду та скасування державних міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці.
22. ДНАОП 0.00-4.12-99 Типове положення про навчання з питань охорони праці.
23. ДНАОП 0.00-0.00-95 Державний реєстр міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці (Реєстр ДНАОП).
24. ДНАОП 0.00-4.21-93 Типове положення про службу охорони праці.
25. ДНАОП 0.00-4.24-94 Положення про навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з важкими роботами і роботами з шкідливими та небезпечними умовами праці.
26. ДНАОП 0.00-4.29-97 Типове положення про кабінет охорони праці.
27. ДНАОП 0.00-4.11-93 Типове положення про роботу уповноважених трудових колективів з питань охорони праці
28. ДНАОП 0.00-4.15-98 Положення про розробку інструкцій з охорони праці.
29. ДСТУ 2293-93 ССБП Охорона праці. Терміни та визначення.
30. ГОСТ 12.0.003-74 ССБТ Опасные и вредные производственные факторы. Классификация (СТ СЭВ 790-77).
31. ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Держпраці.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://www.iacis.ru> - Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств–участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
6. <http://base.safework.ru/iloenc> - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
7. <http://base.safework.ru/safework> - Библиотека безопасного труда МОТ.
8. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

Форма контролю та оцінювання результатів навчання: Формами поточного контролю є усне обговорення студентом наукової проблеми, написання практичної роботи. Формою підсумкового контролю є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	К.р. модуль-1	T5	T6	T7	T8	К.Р. модуль-2, тести по лекц.матеріалу		
2	3	4	6	5	7	7	7	9	10		